

งานวิจัยในชั้นเรียน

เรื่อง

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้วิชาการบัญชีภาคเงินได้
นิติบุคคลโดยการจัดกิจกรรมการสอนแบบ Learning by doing

ผู้วิจัย

นางสาววรรรัตน์ บุรณทอง

สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคนิคสันกำแพง

สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ชื่อเรื่องวิจัย การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้วิชาการบัญชีภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยการจัดกิจกรรม
การสอนแบบ Learning by doing วิทยาลัยเทคนิคสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้วิจัย นางสาววรรธน์ บุรณทอง

ปีที่ทำการวิจัย พ.ศ. 2567

สถานที่ทำการวิจัย วิทยาลัยเทคนิคสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 4 คน

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนด้วยวิธีการสอน learning by doing วิชาการบัญชีภาษีเงินได้นิติบุคคล เรื่องการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล เป็นการวิจัยเชิงทดลองโดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากการทำแบบทดสอบก่อน และหลังเรียนจากการเรียนแบบปกติ นำมาเปรียบเทียบกับคะแนนในการทำแบบทดสอบก่อน และหลังเรียนโดยวิธีที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจัดกิจกรรมการสอนแบบ learning by doing ใช้วิธีการเรียนรู้เน้นการเรียนรู้ไปที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีแนวคิดจากแนวคิดของ จอห์น ดิวอี้ ซึ่งเป็นต้นคิดในเรื่องการเรียนรู้ โดยการกระทำ หรือ learning by doing ทฤษฎีนี้เป็นที่ยอมรับ ซึ่งรูปแบบของการจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ เปลี่ยนบทบาทจาก “ผู้รับ” มาเป็น “ผู้เรียน” และ บทบาทของ “ครู” เป็นผู้ถ่ายทอดข้อมูล มาเป็น “ผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้” ให้ผู้เรียนได้รับบทบาทนี้ เท่ากับเป็นการเปลี่ยนจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนจะเป็นผู้ที่ต้องศึกษา และถ่ายทอดความรู้ออกมาด้วยตนเอง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ปีที่ 3 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคนิคสันกำแพง ประจำปีการศึกษา 2567 จำนวน 4 คน ภาคเรียนที่ 2 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยสัปดาห์ละ 5 คาบ คาบละ 60 นาที รวมทั้งสิ้น 4 สัปดาห์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อน และหลังเรียน กิจกรรมการสอนแบบ learning by doing และใบงานเรื่องการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือการหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

การใช้นวัตกรรมการสอนด้วยวิธีการสอน learning by doing มีผลสัมฤทธิ์ที่ดีเพราะทำให้ผู้เรียนสามารถทำคะแนนหลังเรียนได้สูงกว่าก่อนเรียน 100% และ 60.61% สามารถทำคะแนนได้อยู่ในระดับดี อีกทั้งยังทำให้กระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียนมีบรรยากาศที่สนุกสนาน และทำให้ผู้สอนสามารถอธิบายถึงหลักการได้ง่ายขึ้นใช้ระยะเวลาในการบรรยายน้อยลง เพิ่มในส่วนของการทำแบบฝึกหัดในชั้นเรียนมากขึ้น ผู้เรียนจึงไม่มีการบ้านอีกด้วย

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 เป้าประสงค์	2
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	6
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	7
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	8

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากในรายวิชาการบัญชีภาษีเงินได้นิติบุคคล เป็นวิชาที่เน้นในเรื่องของหลักการเกี่ยวกับภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ภาษีที่เกี่ยวข้อง การบันทึกบัญชี และเรื่องการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ทำให้กระบวนการเรียนการสอนต้องเน้นการอธิบาย และทำแบบฝึกหัด ทำให้ในการเรียนการสอนที่ผ่านมา นักเรียนไม่สนใจเรียน และทำคะแนนสอบได้ไม่ดี ดังนั้นผู้สอนจึงต้องการที่จะเพิ่มผลสัมฤทธิ์ให้กับผู้เรียนในปีการศึกษานี้เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของวิทยาลัยฯ ที่ต้องการให้ผู้เรียนได้จบตามเวลา และมีผลการเรียนที่ดี ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการเรียนรู้ที่เน้นการเรียนรู้ไปที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง แนวคิดจากแนวคิดของจอห์น ดิวอี้ ซึ่งเป็นต้นคิดในเรื่องการเรียนรู้ โดยการกระทำ หรือ learning by doing ทฤษฎีนี้เป็นที่ยอมรับซึ่งรูปแบบของการจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ เปลี่ยนบทบาทจาก “ผู้รับ” มาเป็น “ผู้เรียน” และ บทบาทของ “ครู” เป็นผู้ถ่ายทอดข้อมูล มาเป็น “ผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้” ให้ผู้เรียนได้รับบทบาทนี้ เท่ากับเป็นการเปลี่ยนจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนจะเป็นผู้ที่ต้องศึกษา และถ่ายทอดความรู้ออกมาด้วยตนเอง

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยวิธีการสอนแบบ learning by doing ในรายวิชาการบัญชี ภาษีเงินได้นิติบุคคล เรื่องการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรต้น	:	กิจกรรมการสอนแบบ learning by doing
ตัวแปรตาม	:	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเรื่องการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล นิยามศัพท์เฉพาะ

กิจกรรมการสอนแบบ learning by doing หมายถึง กิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้เรียนได้กระทำการสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง ผ่านการปฏิบัติการจริง คือ ผู้เรียนได้ฝึกในสภาพสิ่งแวดล้อมจริง ได้ฝึกคิด และลงมือทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง โดยการสนับสนุนให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความสามารถ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้หรือทักษะที่ได้จากการเรียนรู้ในรายวิชาการบัญชี ภาษีเงินได้นิติบุคคล ด้วยวิธีการสอนแบบกิจกรรม learning by doing โดยการนำคะแนนทดสอบก่อน และหลังเรียนมาเปรียบเทียบกัน

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎี

แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง

การจัดการเรียนการสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นแนวคิดที่ได้รับการกล่าวถึงในวงการศึกษามาอย่างยาวนาน จากแนวคิดของ ดิวอี้ นักการศึกษาคนสำคัญของอเมริกาที่เสนอแนวคิด เรื่อง การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยให้นักเรียนได้พัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ ซึ่งโรงเรียนในประเทศไทยก็ได้รับอิทธิพลจากแนวคิดนี้ แต่การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้รับการกล่าวถึงมากขึ้น เมื่อมีการปฏิรูปการศึกษาและต่อมาได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545) โดยระบุไว้ในแนวการจัดการศึกษาให้ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ซึ่งทิศนา ขัมมณี (2555, หน้า 120-121) ได้อธิบายว่าผู้เรียนเป็นศูนย์กลางก็คือผู้เรียนเป็นสำคัญนั่นเอง หมายถึงการคำนึงถึงประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับให้มากที่สุดในการบวนการเรียนการสอน ซึ่งจะเกิดขึ้นได้เมื่อผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่หรือมีส่วนร่วมอย่างตื่นตัวทั้งทางกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม บทบาทการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ทั้ง 4 ด้าน ของผู้เรียนมีมากกว่าผู้สอนและผู้เรียนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างตื่นตัว การจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น ต้องอาศัยบทบาทของครูและบทบาทของ นักเรียนร่วมกัน ดังนั้นบทบาทที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของบุคคลทั้งสองฝ่ายจึงควรเป็นไปตามตัวบ่งชี้ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542, หน้า 3-4) ได้กำหนดไว้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้การเรียนรู้ของผู้เรียน พฤติกรรมที่แสดงว่าเป็นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ได้แก่

- 1) ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 2) ผู้เรียนฝึกประสบการณ์จนค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง
- 3) ผู้เรียนทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม
- 4) ผู้เรียนฝึกคิดอย่างหลากหลายและสร้างสรรค์จินตนาการตลอดจนได้แสดงออกอย่างชัดเจนและมีเหตุผล
- 5) ผู้เรียนได้รับการเสริมแรงให้ค้นหาคำตอบ แก้ปัญหา ทั้งด้วยตนเองและร่วมด้วยช่วยกัน
- 6) ผู้เรียนได้ฝึกค้นคว้า รวบรวมข้อมูลและสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง
- 7) ผู้เรียนได้เลือกทำกิจกรรมตามความสามารถความถนัดและความสนใจของตนเองอย่างมีความสุข
- 8) ผู้เรียนฝึกตนเองให้มีวินัยและมีความรับผิดชอบในการทำงาน
- 9) ผู้เรียนฝึกประสบการณ์ ปรับปรุงตนเองและยอมรับผู้อื่น ตลอดจนสนใจใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้การสอนของครู

พฤติกรรมที่แสดงว่าครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ได้แก่

- 1) ครูเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการ
- 2) ครูจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลุกเร้า จูงใจและเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
- 3) ครูเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคลและแสดงความเมตตาผู้เรียนอย่างทั่วถึง
- 4) ครูจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์
- 5) ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำและฝึกปรับปรุงตนเอง
- 6) ครูส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนดี และปรับปรุงส่วนด้อย ของผู้เรียน
- 7) ครูใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหาและการค้นพบความรู้
- 8) ครูใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง
- 9) ครูฝึกฝนกิริยามารยาทและวินัยตามวิถีวัฒนธรรมไทย
- 10) ครูสังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

การจัดการเรียนการสอนที่คำนึงถึงผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนั้น ครูจำเป็นต้องเข้าใจบทบาทของตนเอง และพฤติกรรมที่ควรส่งเสริมให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน ดังนั้นตัวบ่งชี้บทบาทครูและนักเรียนที่กล่าวมาข้างต้นนี้จึงเป็นแนวทางสำคัญสำหรับนำไปใช้พัฒนาบทบาทของครูและผู้เรียนในกระบวนการเรียนการสอนที่จัดขึ้น

ทฤษฎีการเรียนการสอนของบรูเนอร์

บรูเนอร์ ได้ให้ชื่อการเรียนรู้ของท่านว่า “Discovery Approach” หรือการเรียนรู้โดยการค้นพบ บรูเนอร์ เชื่อว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ซึ่งนำไปสู่การค้นพบ การแก้ปัญหา ผู้เรียนจะประมวลผลข้อมูลข่าวสาร จากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม และจะรับรู้สิ่งที่ตนเอง เลือก หรือสิ่งที่ใส่ใจ การเรียนรู้แบบนี้จะช่วยให้เกิดการค้นพบ เนื่องจากผู้เรียนมีความอยากรู้อยากเห็น ซึ่งจะ เป็นแรงผลักดันที่ทำให้สำรวจสิ่งแวดล้อม และทำให้เกิดการเรียนรู้โดยการค้นพบ โดยมีแนวคิดที่เป็นพื้นฐาน ดังนี้

1. การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง
2. ผู้เรียนแต่ละคนจะมีประสบการณ์และพื้นฐานความรู้ที่แตกต่างกัน การเรียนรู้จะเกิดจากการที่ผู้เรียนสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่พบใหม่กับความรู้เดิมแล้วนำมาสร้างเป็น ความหมายใหม่
3. พัฒนาการทางเชาว์ปัญญาจะเห็นได้ชัดโดยที่ผู้เรียนสามารถรับสิ่งเร้าที่ให้เลือกได้หลายอย่าง พร้อมๆกันทฤษฎีการเรียนรู้โดยการค้น

วิธีการที่ผู้เรียนใช้เป็นเครื่องมือในการค้นพบความรู้

วิธีการที่ผู้เรียนใช้เป็นเครื่องมือในการค้นพบความรู้ขึ้นอยู่กับพัฒนาการของผู้เรียน ซึ่งคล้ายกับพัฒนา ทางเชาว์ปัญญาของเพียเจต์ (Piaget) ขึ้นพัฒนาการที่บรูเนอร์เสนอ มี 3 ขั้น คือ Enactive, Iconic และ Symbolic ฉะนั้นวิธีการที่ผู้เรียนใช้เป็นเครื่องมือในการค้นพบความรู้แบ่งออกเป็น 3 วิธีดังต่อไปนี้

1. เอนแอคทีฟ (Enactive mode) วิธีการเรียนรู้ในขั้นนี้จะเป็นวิธีที่มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม โดยการ สัมผัส จับต้องด้วยมือ ผลัก ดึง รวมถึงการใช้ปากกับวัตถุสิ่งของที่อยู่รอบๆตัว สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ

เด็กจะต้องลงมือกระทำด้วยตนเอง เช่น การเลียนแบบ หรือการลงมือกระทำกับวัตถุสิ่งของ ส่วนผู้ใหญ่จะใช้ทักษะทางการที่ซับซ้อน เช่น ทักษะการชี้จักรยาน เล่นเทนนิส เป็นต้น

2. ไอคอนนิค (Iconic mode) เมื่อเด็กสามารถที่จะสร้างจินตนาการ หรือมโนภาพ (Imagery) ขึ้นในใจได้ เด็กจะสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆในโลกได้ด้วย Iconic mode ดังนั้นในการเรียนการสอนเด็กสามารถที่จะเรียนรู้โดยใช้ภาพแทนของการสัมผัสจากของจริง เพื่อที่จะช่วยขยายการเรียนรู้ที่เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะ ความคิดรวบยอด กฎและ หลักการ ซึ่งไม่สามารถแสดงให้เห็นได้
3. วิธีการที่ใช้สัญลักษณ์ หรือ Symbolic mode วิธีการนี้ผู้เรียนจะใช้ในการเรียนได้ เมื่อผู้เรียนมีความสามารถที่จะเข้าใจในสิ่งที่เป็นนามธรรม หรือความคิดรวบยอดที่ซับซ้อน จึงสามารถที่จะสร้างสมมติฐานและพิสูจน์ว่าสมมติฐานถูกหรือผิดได้

หลักการสอนโดยวิธีการค้นพบของบรูเนอร์บรูเนอร์ได้เสนอแนะหลักการเกี่ยวกับการสอนดังต่อไปนี้

1. กระบวนการคิดของเด็กแตกต่างกับผู้ใหญ่
2. เน้นความสำคัญของผู้เรียน
3. ในการสอนควรจะเริ่มจากประสบการณ์ที่ผู้เรียนคุ้นเคย หรือประสบการณ์ที่ใกล้เคียงไปหาประสบการณ์ที่ไกลตัวเพื่อผู้เรียนจะได้มีความเข้าใจ

บรูเนอร์ เชื่อว่า วิชาต่าง ๆ จะสอนให้ผู้เรียนเข้าใจได้ทุกอย่างถ้าครูจะสามารถใช้วิธีการสอนที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ข้อสำคัญครูจะต้องให้นักเรียนเป็นผู้กระทำหรือเป็นผู้แก้ปัญหาเอง บรูเนอร์ ได้สรุปความสำคัญของการเรียนรู้โดยการค้นพบว่าการเรียนรู้ โดยวิธีอื่นดังต่อไปนี้

1. ผู้เรียนจะเพิ่มพลังทางสติปัญญา
2. เน้นรางวัลที่เกิดจากความอึดใจในสัมฤทธิ์ผลในการแก้ปัญหา มากกว่ารางวัล หรือเน้นแรงจูงใจภายในมากกว่าแรงจูงใจภายนอก
3. ผู้เรียนจะเรียนรู้การแก้ปัญหาด้วยการค้นพบและสามารถนำไปใช้ได้
4. ผู้เรียนจะจำสิ่งที่เรียนรู้ได้ดีและได้นาน

กิจกรรมการสอนแบบ learning by doing

นักการศึกษาที่มีชื่อเสียงที่มีความเชื่อปรัชญาการศึกษา คือ จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) เป็นผู้นำนักปราชญ์ซึ่งเชื่อว่ามนุษย์จะต้องปรับตัวเพื่อให้ชีวิตอยู่รอด จึงมีลัทธิที่แพร่หลาย และ นำมาใช้ในการจัดการศึกษา คือ “Learning by doing” “หรือการเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง” แนวคิด ของจอห์น ดิวอี้คือปรัชญาของ จอห์น ดิวอี้เป็นปรัชญาที่ยกย่องประสบการณ์ผู้เรียนต้องเรียนรู้ จากการกระทำในสถานการณ์จริง การศึกษาตามทัศนะของจอห์น ดิวอี้คือความเจริญ งอกงามทั้ง ทางด้านร่างกายอารมณ์สังคมและสติปัญญา การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริง เป็นการจัดกิจกรรมในลักษณะกลุ่มปฏิบัติการที่เรียนรู้ด้วยประสบการณ์ตรงจากการเผชิญสถานการณ์ การลงมือทำ การแก้ปัญหา เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากการกระทำ ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงฝึกคิด ฝึกลงมือทำ ฝึกทักษะกระบวนการต่างๆ ฝึกการแก้ปัญหาด้วยตนเอง และฝึกทักษะการแสวงหาความรู้ร่วมกัน เป็นกลุ่ม กระบวนการเรียนรู้แบบแก้ปัญหา เป็นกิจกรรมการเรียนการสอน

ที่เน้นให้ผู้เรียน เรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนคิดเป็นและแก้ปัญหาเป็น โดยการนำ วิธีการทางวิทยาศาสตร์ มาใช้ บางครั้งก็เรียกวิธีสอนนี้ว่าการสอนแบบวิทยาศาสตร์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พรพิศศรีชาคา (2548 : 65-68) ได้ศึกษากิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้แบบจำลองทาง คณิตศาสตร์ ในการแก้ปัญหาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยกิจกรรมการเรียนการสอนที่ ใช้แบบจำลองทาง คณิตศาสตร์ในการแก้ปัญหาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นกิจกรรมที่เน้นให้นักเรียนได้ เรียนรู้ด้วยตนเองจากการลงมือ ปฏิบัติกิจกรรม เริ่มจากทำความเข้าใจสถานการณ์ปัญหา กำหนดแนวคิดในการแทนสถานการณ์ปัญหาด้วย แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ หาผลลัพธ์เชิงคณิตศาสตร์ จากแบบจำลองทางคณิตศาสตร์และการแปล ความหมายของผลลัพธ์เชิงคณิตศาสตร์กลับไปอธิบาย สถานการณ์ปัญหาเริ่มต้นโดยมีครูหา หน้าที่เป็นผู้ให้ คำแนะนำ อำนวยความสะดวกในการ ปฏิบัติกิจกรรม หมุนเวียนไปดูการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนในกลุ่ม ต่างๆใช้คา ถามกระตุ้น นักเรียนและแนะนำเท่าที่จำเป็น ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรียนด้วยกิจกรรม การเรียนการสอนที่ใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ในการแก้ปัญหาสามารถสอบผ่านเกณฑ์มี จำนวนมากกว่า ร้อยละ50 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ที่ระดับนัยสำคัญ .01 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ในการแก้ปัญหา มีเจตคติ ต่อวิชา คณิตศาสตร์หลังเรียนดีกว่า ก่อนเรียน ที่ระดับนัยสำคัญ .01

ชัยยุทธ บุญธรรม (2549 : 115-116) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ที่ เน้น ทักษะ การแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์โดยการสอนแบบค้นพบ เรื่อง สมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 ซึ่งชุดการเรียนคณิตศาสตร์ที่เน้นทักษะการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์โดยการ สอนแบบ ค้นพบ มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นบทบาทนักเรียนเป็นสำคัญ โดยแบ่งนักเรียนเป็น กลุ่มแบบละ ความสามารถให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมต่างๆเรียนรู้ร่วมกันช่วยเหลือกันทำงานมี ความรับผิดชอบและยอมรับ ความสามารถของตนเองและสมาชิกในกลุ่ม ครูเป็นเพียงผู้ให้ความ ช่วยเหลือ ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่ได้รับการสอน แบบค้น พบโดยใช้ชุดการเรียนคณิตศาสตร์ที่เน้น ทักษะการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์เรื่อง สมการ เชิงเส้นตัวแปรเดียวสูงขึ้นสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากร	นักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาการบัญชี วิทยาลัยเทคนิคสันกำแพง	
กลุ่มตัวอย่าง	นักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาการบัญชี วิทยาลัยเทคนิคสันกำแพง จำนวน 4 คน	
ตัวแปรที่ศึกษา	ตัวแปรต้น	กิจกรรมการสอนแบบ learning by doing
	ตัวแปรตาม	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเรื่องการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล และการบันทึกบัญชี
เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล	- แบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน - ใบงาน เรื่องการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล - กิจกรรมการสอนแบบ learning by doing	

การรวบรวมข้อมูล

1. ชี้แจงถึงผลการเรียนรู้ที่คาดหวังหน่วยที่ 2 เรื่องการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล และการบันทึกบัญชี
2. ทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบแบบปรนัย จำนวน 10 ข้อ
3. ผู้สอนอธิบายถึงกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมเรื่องการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล และการบันทึกบัญชี ไม่ใช่เรื่องยากให้ผู้เรียนได้เข้าใจ คือ คำน คว้า คิดวิเคราะห์
4. ให้นักเรียนทำกิจกรรมการสอนแบบ learning by doing โดยเริ่มจากการให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล และการบันทึกบัญชี จากหนังสือเรียน ห้องสมุด และอินเทอร์เน็ต ตามความสะดวก
5. มอบใบงานให้ผู้เรียนทำตามความเข้าใจที่ได้ศึกษามา
6. สุ่มผู้เรียนเพื่อนำเสนอผลสัมฤทธิ์ที่ทำได้จากใบงานที่ได้รับมอบหมาย
7. ให้ผู้เรียนจับกลุ่มเพื่อทำใบงานสรุปเรื่องการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล และการบันทึกบัญชีพร้อมส่งตัวแทนกลุ่มนำเสนอ
8. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 10 ข้อ
9. ครู – นักเรียนร่วมกันเฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน
10. วิเคราะห์การทำแบบทดสอบของนักเรียนเพื่ออธิบายรายผลการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ร้อยละ เป็นค่าสถิติใช้ในการคิดจำนวนผู้ทำคะแนนได้ในแต่ละช่วงคะแนนเปรียบเทียบกับก่อนเรียน และหลังเรียนจากจำนวนนักเรียนทั้งหมด 4 คน จากสูตรต่อไปนี้

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ

P	แทน	ค่าร้อยละ
f	แทน	จำนวนนักเรียนที่ทำคะแนนได้ในแต่ละช่วงคะแนน
N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

บทที่4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการทดสอบความรู้ก่อนการเรียนรู้ด้วยวิธี learning by doing ปรากฏว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีคะแนนอยู่ในระหว่าง 1-4 คะแนน (ปรับปรุง) คิดเป็นร้อยละ 66.67 ระดับ 5-6 คะแนน (พอใช้) คิดเป็นร้อยละ 33.33 และไม่มีนักเรียนสามารถทำคะแนนได้ในระดับ ดี ดีมาก เมื่อนำนวัตกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ด้วยวิธีการสอน learning by doing มาใช้ ปรากฏว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีคะแนนระดับ 5-6 คะแนน (พอใช้) คิดเป็นร้อยละ 16.67 ระดับ 7-8 คะแนน (ดี) คิดเป็นร้อยละ 33.33 และมีคะแนน 9-10 คะแนน (ดีมาก) คิดเป็นร้อยละ 50 รายละเอียดดังตาราง

ตารางที่1 แสดงจำนวนนักเรียนจำแนกตามคะแนนที่สอบ (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)

คะแนน	คะแนนก่อนเรียน		คะแนนหลังเรียน	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
9-10	0	0	2	50
7-8	0	0	1	25
5-6	1	25	1	25
1-4	3	75	0	0
รวม	4	100	4	100

การใช้นวัตกรรมการสอนด้วยวิธีการสอนแบบ learning by doing มีผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้น อีกทั้งยังทำให้กระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียนมีการบรรยายที่สนุกสนาน และทำให้ผู้สอนสามารถอธิบายถึงหลักการได้ง่ายขึ้นใช้ระยะเวลาในการบรรยายน้อยลง เพิ่มในส่วนของการทำแบบฝึกหัดในชั้นเรียนมากขึ้น ผู้เรียนจึงไม่ต้องมีการบ้านอีกด้วย

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในชั้นเรียนเรื่องการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล และการบันทึกบัญชี โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติมีข้อสรุป และข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยดังต่อไปนี้

1. สรุปผล

ผลการวิจัยโดยใช้กิจกรรมการสอนแบบ learning by doing มีผลสัมฤทธิ์ที่ดีเนื่องจากผู้เรียนสามารถทำคะแนนหลังเรียนได้สูงกว่าก่อนเรียน 100% ผู้เรียนจำนวน 50 % สามารถทำคะแนนหลังเรียนได้อยู่ในระดับดี อีกทั้งยังทำให้กระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียนมีบรรยากาศที่สนุกสนาน และทำให้ผู้สอนสามารถอธิบายถึงหลักการได้ง่ายขึ้นใช้ระยะเวลาในการบรรยายน้อยลงเพิ่มในส่วนของการทำแบบฝึกหัดในชั้นเรียนมากขึ้น ผู้เรียนจึงไม่ต้องมีการบ้านอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยดังนี้

พรพิศศรีสาคร (2548 : 65-68) ได้ศึกษากิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ในการแก้ปัญหาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ในการแก้ปัญหาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นกิจกรรมที่เน้นให้นักเรียนได้ เรียนรู้ด้วยตนเองจากการลงมือปฏิบัติกิจกรรม เริ่มจากทำความเข้าใจสถานการณ์ปัญหา กำหนดแนวคิดในการแทนสถานการณ์ปัญหด้วยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ หาผลลัพธ์เชิงคณิตศาสตร์ จากแบบจำลองทางคณิตศาสตร์และการแปลความหมายของผลลัพธ์เชิงคณิตศาสตร์กลับไปอธิบายสถานการณ์ปัญหาเริ่มต้นโดยมีครูทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำแนะนำ อำนวยความสะดวกในการ ปฏิบัติกิจกรรม หมุนเวียนไปดูการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนในกลุ่มต่างๆใช้คา ถามกระตุ้น นักเรียนและแนะนำเท่าที่จำเป็น ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรียนด้วยกิจกรรม การเรียนการสอนที่ใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ในการแก้ปัญหาสามารถสอบผ่านเกณฑ์มีจำนวนมากกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด

3. ข้อเสนอแนะ

- ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ learning by doing เป็นการจัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนศึกษาข้อมูลด้วยตัวเองจึงควรมีการเตรียมอุปกรณ์ และสถานที่ให้เหมาะสม
- ควรมีการนำรูปแบบการเรียนการสอนแบบ learning by doing ไปใช้ในรายวิชาอื่นๆ

บรรณานุกรม

โกลไพศาล.(2554)การจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้เองในรายวิชา คณิตศาสตร์

วิเคราะห์ Learning that Students Who Know Themselves in a Mathematics Analysis

กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ชัยวัฒน์สุทธิรัตน์.(2554)การจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง.กรุงเทพฯ: บริษัท สหมิตรพรินต์ติ้งแอนด์ พับลิชชิ่งจำกัด

ชัยยุทธ บุญธรรม.(2549) การพัฒนาชุดการเรียนรู้การสอนคณิตศาสตร์ที่เน้นทักษะการแก้ปัญหา ทางคณิตศาสตร์

โดยการสอนแบบค้นพบ เรื่อง สมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว ชั้น มัธยมศึกษาปีที่1 .ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.

(การมัธยมศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ทิตนา แหมมณีและคณะ.(2554). วิทยาการด้านการคิด. กรุงเทพฯ: บริษัทเดอมาสเตอร์กรุ๊ป แมนเนจเม้นท์จำกัด

บุญชม ศรีสะอาด.(2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

พิมพ์พันธ์ เตชะคุป.(2551). สมรรถนะครูและแนวทางการพัฒนาครูในสังคมที่เปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ :

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

พรพิศศรีชาคา. (2548) กิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่ใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ในการ